

ОБЩИНА АКСАКОВО

ОБЛАСТ ВАРНА

гр. Аксаково 9154
ул. „Г. Петлешев” №58
www.aksakovo.bg

тел. (052)76 20 40
факс (052)76 32 93
e-mail: aksakovo@aksakovo.bg

СТАТУТ

НА ЗВЕНОТО ЗА ВЪТРЕШЕН ОДИТ В ОБЩИНА АКСАКОВО

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Статут е изготвен на основание чл. 27, ал. 1, т. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор. Статутът е разработен в съответствие с Мисията на вътрешния одит и задължителните елементи на Международните професионални практики по вътрешен одит.

Статутът дефинира целта, правомощията и отговорностите на вътрешния одит, определя правомощията и отговорностите на ръководството на Община Аксаково по отношение дейността по вътрешен одит, както и отношенията между тях.

Статутът:

- определя позицията на вътрешния одит в рамките на общината, включително естеството на функционално докладване на ръководителя на вътрешния одит пред Кмета на Община Аксаково;
- регламентира достъпа до документация, персонал и имущество, необходим за изпълнението на ангажиментите;
- дефинира обхвата на вътрешния одит.

Дейността по вътрешен одит се осъществява от Звено за вътрешен одит (ЗВО), изградено в структурата на общинската администрация, което е на пряко подчинение на Кмета на Община Аксаково.

Раздел първи

СЪЩНОСТ И РОЛЯ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ

Вътрешният одит в Община Аксаково е управленски инструмент, подпомагащ Кмета на общината в изграждането и функционирането на адекватен и ефективен контрол.

Мисията на вътрешния одит в Община Аксаково е да укрепи и защитава общината чрез предоставяне на рисково-базирана и обективна увереност и чрез съветване, основаващи се на задълбочени познания за дейността.

Вътрешният одит е независима и обективна дейност за предоставяне на увереност и консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на организацията. Вътрешният одит помага на организацията да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход¹ за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление.

Вътрешният одит подпомага Община Аксаково за постигане на целите ѝ, като:

1. Идентифицира и оценява рисковете в общината;
2. Оценява адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол по отношение на:
 - а) идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на общината;
 - б) съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;
 - в) надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
 - г) ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;
 - д) опазването на активите и информацията;
 - е) изпълнението на задачите и постигането на целите;
3. Дава препоръки за подобряване на дейностите в общината.

Вътрешните одитори прилагат Закона за вътрешния одит в публичния сектор, международните професионални практики по вътрешен одит, съдържащи се в *Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит* и *Етичния кодекс* на вътрешните одитори, както и настоящия Статут. В своята работа те се придържат към утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор, както и към вътрешните правила на ЗВО и Община Аксаково.

Вътрешният одит се извършва в съответствие с **принципите, дефинирани в Закона за вътрешния одит в публичния сектор**: независимост и обективност, компетентност и професионална грижа, почтеност и поверителност.

Задължителни за прилагане от вътрешния одит са и **основните принципи на професионалната практика по вътрешен одит**:

- Да демонстрира почтеност и поверителност;
- Да демонстрира компетентност и професионална грижа;
- Да бъде обективен и да не се поддава на натиск /да е независим/;
- Да се води от стратегиите, целите и рисковете на общината;
- Да е подходящо позициониран и да разполага с адекватни ресурси;
- Да демонстрира качество на работа и непрекъснато усъвършенстване;
- Да комуникира ефективно;
- Да предоставя увереност чрез прилагане на рисково-базиран подход;
- Да е проницателен, проактивен и ориентиран към бъдещото;
- Да насърчава подобренията в общината.

Вътрешният одит се осъществява чрез два вида одитни ангажменти:

Одитен ангажмент за даване на увереност – извършване на обективен преглед и оценка на доказателствата от страна на вътрешния одитор с цел да се предостави

¹ *Систематичен и дисциплиниран подход* означава, че дейността по вътрешен одит се извършва планомерно, последователно и устойчиво във времето.

независимо мнение или извод относно процес, система или друг обект на одит. Чрез ангажиментите за увереност вътрешният одит изразява професионално мнение за това в каква степен процесите и дейностите се осъществяват според заложените правила и постигат очакваните резултати при спазване на принципите за законосъобразност и добро финансово управление.

Одитният ангажимент за даване на увереност се осъществява основно чрез одит на системите, одит за съответствие, одит на изпълнението, финансов одит, одит на информационните системи и технологии и преглед на състоянието.

Целта и обхватът на всеки одитен ангажимент за даване на увереност се определят от ръководителя на вътрешния одит.

Одитен ангажимент за консултиране – изразява се в даване на съвет, мнение, обучение и други, предназначени да подобряват управлението на общината, процесите на управление на риска и контрола, без вътрешният одитор да поема управленска отговорност за това.

Одитният ангажимент за консултиране се извършва по инициатива на Кмета на Община Аксаково. Може да се извърши и по искане на ръководителите на самостоятелни звена (дирекции и ВРБ), след положителна резолюция/одобрение на Кмета на общината. Предложените от Кмета одитни ангажименти за консултиране се включват в годишния план след обсъждането им с ръководителя на вътрешния одит. Кметът на общината и ръководителят на вътрешния одит определят съвместно целта и обхвата на всеки ангажимент за консултиране.

Раздел втори **ОБХВАТ**

Звеното за вътрешен одит осъществява вътрешния одит на:

1. Всички структури, програми, дейности и процеси в Община Аксаково, включително финансираните със средства на Европейския съюз;

2. Организацияте, чиито ръководители са разпоредители с бюджет от по-ниска степен, в които няма звено за вътрешен одит. В обхвата на дейността на ЗВО попадат седем второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ), както следва:

- СОУ „Свети Климент Охридски“ - гр. Аксаково;
- СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - гр. Игнатиево;
- ОУ „Иван Вазов“ - с. Любен Каравелово;
- ОУ „Христо Смирненски“ - с. Вълген;
- ОУ „Свети Климент Охридски“ - с. Изворско;
- ОУ „Свети Климент Охридски“ - с. Кичево;
- ОСП „Домашен социален патронаж“ - гр. Аксаково.

3. Лечебните заведения - търговски дружества със 100 на сто общинско участие в капитала, в които няма звено за вътрешен одит. В обхвата на дейността на ЗВО попада „Амбулатория - Медицински център за специализирана медицинска помощ – Аксаково“ ЕООД гр. Аксаково - търговско дружество със 100 % общинско участие в капитала.

В обхвата на дейността на ЗВО са включени юридически лица с нестопанска цел (читалища на територията на Община Аксаково), субсидирани от Министерството на културата чрез Община Аксаково по отношение на получената субсидия.

На основание чл. 13, ал. 5 от ЗВОПС, във връзка с изпълнение на одитен ангажимент за даване на увереност, Звеното за вътрешен одит може да извършва проверки извън посочените по-горе организации, в структури и лица, свързани с дейността на общината и/или получатели на бюджетни средства или средства по програми и фондове на Европейския съюз.

Раздел трети **НЕЗАВИСИМОСТ**

Безусловно изискване към вътрешният одит е да бъде независим, а вътрешните одитори - обективни при изпълнение на своята работа.

Ръководителят на вътрешния одит (РВО) гарантира, че Звеното за вътрешен одит остава незасегнато от всички условия, които могат да накърнят способността на вътрешните одитори да изпълняват своите отговорности по безпристрастен начин, включително по отношение дефинирането на цел, обхват, процедурите, честотата, времето на одитните ангажменти и съдържанието на одитния доклад. Ако РВО установи, че независимостта или обективността ограничават обхвата, ограничаване на достъпа до документи, персонал, имущество, както и ресурсни ограничения

Вътрешните одитори поддържат безпристрастно отношение, което им позволява да изпълняват одитните ангажменти обективно и по такъв начин, че да вярват в резултатите от своята работа, да не се правят компромиси с качеството и да не подчиняват на други лица преценката си за одита.

Вътрешните одитори няма да имат пряка оперативна отговорност или правомощия по отношение на нито една от одитираните дейности. Съответно, вътрешните одитори няма да прилагат вътрешни контроли, да разработват процедури, да внедряват системи или да извършват друга дейност, която може да наруши тяхната преценка, включително:

- Изпълнение на каквито и да било оперативни задължения за общината и за всички организации и юридически лица в системата на общината, както и в организациите, участващи в междуведомствени програми и проекти, за управлението на които е отговорна общината;

- Вътрешният одитор не може да изпълнява одитен ангажмент за даване на увереност, свързан с дейности, които е консултирал, или структури, в които е работил през последната една година.

Звеното за вътрешен одит изпълнява задачите си ефективно и обективно (без натиск или упражняване на влияние), само когато осъществява дейността си независимо.

Кметът на общината осигурява независимост на Звеното за вътрешен одит, чрез гарантиране на:

1. Пряко подчинение на вътрешния одит на Кмета на общината;
2. Докладване резултатите от одитните ангажменти, дадените препоръки и резултатите от проследяване изпълнението на препоръките на Кмета на общината;
3. Назначаване и освобождаване на ръководителя на вътрешния одит и вътрешните одитори след писмено съгласие на Министъра на финансите и в съответствие с изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор;
4. Осъществяване на функции и дейности в Община Аксаково, свързани само с дейността по вътрешен одит²;

² Предвид законово установените статут и отговорности на РВО в организациите от публичния сектор на практика е невъзможно да се приложи изискването на Стандарт 1112 – когато РВО изпълнява или очаква да поеме задължения и/или роли извън дейността по вътрешен одит, задължително да се предприемат мерки за ограничаване на накърняването на неговата независимост или обективност. ЗВОПС изрично постановява, че РВО и вътрешните одитори нямат право да осъществяват функции и дейности в организацията, различни от дейността по вътрешен одит. Логиката на тази законова забрана произтича от това, че възлагането на каквато и да е дейност, извън тази по вътрешен одит на РВО означава, че в следствие тази дейност не може да бъде одитирана от ЗВО. РВО единствен е оправомощен да организира, координира и разпределя задачите за изпълнение между вътрешните одитори съобразно техните знания и умения, да одобрява плановете за конкретните одитни ангажменти, да докладва за всички случаи, в които е бил ограничен обхватът на дейността по вътрешен одит и има достъп до председателя и до членовете на одитния комитет и участва в заседанията на комитета. РВО не може да бъде заместен в тези отговорности, а това означава, че има възможност да опорочи обективността и независимостта на всеки одитен ангажмент за увереност, на дейност различна от дейността по вътрешен одит, която е била възложена на РВО. В тази връзка и предвид изискването всички дейности, процеси, системи в общината и в структурите на общината да бъдат обект на вътрешен одит, ЗВОПС въвежда горепосочената забрана, която дерогира Стандарт 1112.

5. Недопускане намеса при планиране, извършване и докладване на резултатите от одитните ангажименти;

6. Свободен достъп до ръководството и всички служители в Община Аксаково, второстепенните разпоредители с бюджет и в лечебното заведение със 100% общинско участие в капитала; до всички активи, цялата документация и информация, включително и електронни, във връзка с осъществяване на одитната дейност, при спазване на ограниченията или специалния ред за достъп, предвидени със закон.

Вътрешните одитори ще:

- Разкрият всяко накърняване на независимостта или обективността;
- Проявяват професионална обективност при събиране, оценка и докладване на информация за дейността или процеса, обект на одит;
- Извършат оценка на всички налични и уместни факти и обстоятелства;
- Вземат всички необходими предпазни мерки за да избегнат влияние във връзка със собствените си интереси или от други лица при извършване на професионалните си задължения и при формирането на решения.

Раздел четвърти

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ И ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ

Ръководителят на вътрешния одит и вътрешните одитори осъществяват дейността по вътрешен одит в Община Аксаково, като отговарят за:

1. Спазване на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Статута на звеното за вътрешен одит, утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор, както и на вътрешните правила на ЗВО и вътрешните правила за работа на общинската администрация, утвърдени от Кмета на общината.

2. Неразкриване на информация станала им известна при или по повод осъществяването на дейността по вътрешен одит, освен в случаите, предвидени в закон.

3. Разработване на тригодишен стратегически план за дейността на Звеното за вътрешен одит, базиран на оценка на риска и в съответствие със стратегическите цели на Община Аксаково, стратегическите цели и обхвата на вътрешния одит. Стратегическият план се съгласува от Одитния комитет и се утвърждава от Кмета на общината след предварително обсъждане.

4. Изготвяне на годишен план за дейността на Звеното за вътрешен одит, базиран на стратегическия план и на оценка на риска. Годишният план се съгласува с Одитния комитет и се утвърждава от Кмета на общината след предварително обсъждане. Ръководителят на вътрешния одит докладва своевременно на ръководителя на организацията всяко ограничение на ресурсите, нужни за изпълнение на годишния план.

5. Извършване на одитни ангажименти за консултиране по инициатива на Кмета на Община Аксаково или искане на ръководителите на самостоятелни звена (дирекции и ВРБ), след положителна резолюция/одобрение на Кмета на общината. Предложените от Кмета на общината одитни ангажименти за консултиране се включват в годишния план след обсъждането им с ръководителя на вътрешния одит. Преди поемането на одитни ангажименти за консултиране, ръководителят на ЗВО следва да оцени: дали вътрешните одитори притежават необходимите знания и умения за изпълнение на одитния ангажимент; дали съществува вероятност да бъдат накърнени независимостта или обективността на вътрешните одитори във връзка с извършването на предложени консултантски услуги. Ако съществува вероятност за накърняване на независимостта и обективността, Кметът задължително трябва да бъде уведомен за това, преди да бъде приет консултантският ангажимент.

6. Представяне за сведение стратегическия и годишен план за дейността по вътрешен одит на Общински съвет - Аксаково.

7. Ефективно и ефикасно осъществяване на одитните ангажименти и изпълнението на одитния план.

8. С оглед обективното изпълнение на одитните ангажименти, да потърси компетентен съвет и помощ, в случай че вътрешните одитори не притежават знанията и уменията за изпълнението на целия ангажимент или част от него или ако мненията в ЗВО се различават.

9. Своевременно докладване на Кмета на общината на резултатите от одитните ангажименти и дадените препоръки.

10. Изграждане и поддържане на адекватна и ефективна система за мониторинг на резултатите, представени в одитните доклади, като за целта поддържа актуален регистър на препоръките.

11. Проследяване изпълнението на дадените в одитните доклади препоръки и периодично докладване на Кмета на общината за всички мерки, които не са ефективно приложени.

12. Ефективно изпълнение на Годишния план и одитните ангажименти.

13. Разработване и прилагане на програма за осигуряване качеството на одитната дейност, включваща вътрешни и външни оценки.

14. Въвеждане на вътрешни правила и процедури за прилагането на законовите изисквания, Стандартите, наръчниците, указанията и методологията, съобразно спецификите на общината.

15. Планиране и предприемане на мерки, гарантиращи, че вътрешния одит колективно притежава или придобива знания, умения и други компетентности, необходими за изпълнение на изискванията на ЗВОПС, Стандартите, Статута и утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор. Изготвяне и представяне за утвърждаване от Кмета на общината план за професионално обучение и развитие на вътрешните одитори.

Раздел пети **ДОКЛАДВАНЕ**

Ръководителят на вътрешния одит:

1. Изготвя периодични доклади за дейността по вътрешен одит, които представя и обсъжда с Кмета на общината.

2. Изготвя годишен доклад за дейността по вътрешен одит, който представя и обсъжда с Одитния комитет и с Кмета на общината.

3. Уведомява незабавно Кмета на общината за идентифицирани от вътрешните одитори индикатори за измама и дава предложения за предприемане на мерки и уведомяване на компетентните органи.

4. Присъства на срещите с ръководството на общината и обсъжда и докладва въпроси, свързани с одитната дейност и дейността на общината.

5. Провежда срещи с Кмета на общината по въпроси свързани с дейността по вътрешен одит.

6. Предоставя документация, съхранявана в Звеното по вътрешен одит, на Кмета на общината или на упълномощени от него длъжностни лица (за всеки конкретен случай) след официално писмено искане.

7. При необходимост, запознава Одитния комитет с одитните доклади за извършени одитни ангажименти и по всички въпроси, свързани с вътрешния одит в общината.

Раздел шести

ОТГОВОРНОСТИ НА КМЕТА НА ОБЩИНАТА ПО ОТНОШЕНИЕ ДЕЙНОСТТА ПО ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Кметът на общината:

1. Предоставя на Звеното за вътрешен одит необходимите за ефективното му функциониране ресурси (персонал, оборудване, материална база/помещения за работа и др.).

2. Утвърждава стратегическите и годишните планове за дейността по вътрешен одит след тяхното обсъждане с ръководителя на вътрешния одит и други лица на ръководни длъжности в общината.

3. Гарантира съдействието на всички длъжностни лица в общината във връзка с изпълнението на одитните ангажименти.

4. Осигурява експерти, когато са необходими специални знания и умения, свързани с изпълнението на конкретен одитен ангажимент, след предложение на ръководителя на вътрешния одит.

5. Не възлага на ръководителя на ЗВО и на вътрешните одитори изпълнение на други функции и дейности, различни от дейността по вътрешен одит.

6. Уведомява компетентните органи за констатирани от вътрешните одитори и докладвани случаи на измама или установените индикатори на измама в 14-дневен срок от докладването от ръководител ЗВО.

7. Осигурява предоставянето на становища по предварителните доклади от ръководителите на одитираната дейност/процес в рамките на 7 работни дни от връчването им, чрез деловодната система на Община Аксаково до ръководителя на Звено за вътрешен одит.

8. Утвърждава план за действие за изпълнението на дадените препоръки, изготвен от съответния ръководител на дейност/процес и го представя на ръководителя на вътрешния одит в срок от 7 (седем) работни дни от регистрирането на окончателния доклад в деловодната система. По преценка разпорежда изпълнение и на неприети от ръководители на одитирани структури препоръки.

9. Утвърждава план за професионално обучение и развитие на вътрешните одитори. Утвърждава и осигурява необходимите средства и условия за изпълнението на плана.

10. Определя със заповед ръководителя на вътрешния одит за служител, който да отговаря за процеса по попълване на въпросника към годишния доклад и изпращането на доклада за дейността по вътрешен одит на министъра на финансите чрез Информационната система за финансово управление и контрол и вътрешен одит, както и посочва негов заместник.

11. Изпраща годишния доклад за дейността по вътрешен одит в общината на министъра на финансите в срок до 10 март следващата година чрез Информационната система за финансово управление и контрол и вътрешен одит и със съдействието на оправомощения по т. 10 служител.

12. Предоставя на Звеното за вътрешен одит наръчниците, указанията и другата методология по вътрешен одит, изпратени от Дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ при Министерството на финансите.

Раздел седми

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОДИТНИЯ КОМИТЕТ

Ръководителят на вътрешния одит комуникира и взаимодейства пряко с Одитния комитет.

Ръководителят на вътрешния одит:

- представя на Одитния комитет за съгласуване проект на статут на ЗВО, стратегически и годишен план, както и промените в тях;
- представя на Одитния комитет годишен доклад за дейността по вътрешен одит;
- уведомява Одитния комитет при идентифициране на индикатори за измама, в случаите, в които ръководителят на организацията не е предприел мерки и не е уведомил компетентните органи в нормативно определения срок;
- представя на Одитния комитет одитни доклади, приложенията към тях и всички работни документи от извършени одитни ангажменти, включително неприключени, когато одитният комитет ги изиска, в изпълнение на правомощията си;
- докладва на Одитния комитет значими въпроси, свързани с дейността по вътрешен одит: случаи на накърняване на независимостта и обективността, ограничения в обхвата, ресурсни ограничения и др.
- има право на свободен достъп до председателя и до членовете на Одитния комитет и при необходимост участва в заседанията на комитета;
- при необходимост, докладва на Одитния комитет резултатите от одитните ангажменти, дадените препоръки и резултатите от проследяване на изпълнението на дадените препоръки;
- изготвя и представя на председателя на Одитния комитет за съгласуване проект на план за действие във връзка с дадени препоръки за подобряване на дейността по вътрешен одит, при извършена външна оценка/самооценка с потвърждение за осигуряване качеството на одитната дейност;
- координира и подпомага отношенията на Одитния комитет с външните одитори.

Одитният комитет изразява становище и при необходимост дава препоръки при всяко докладвано от РВО накърняване на организационната независимост на вътрешния одит, в т.ч. ограничения в обхвата, ограничаване на достъпа до документи, персонал, имущество, както и ресурсни ограничения. Участва като посредник и консултант при разрешаване на спорни въпроси между ръководството и вътрешните одитори, с което допринася за укрепване на независимостта на вътрешния одит.

Раздел осми

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Ръководителят на вътрешния одит координира взаимодействието с външните одитори от Сметната палата и други одитори, като при необходимост им предоставя информация за стратегическите и годишни планове за дейността по вътрешен одит, докладите от одитните ангажменти, становища и други въпроси свързани с одитната дейност.
2. При планиране на одитни ангажменти, свързани с междуправителствени програми/проекти, ръководителят на вътрешния одит в общината координира годишния план със звената за вътрешен одит на организациите, участващи в тези програми/проекти.
3. Ръководителят на вътрешния одит подготвя за изпращане от Кмета на общината всички необходими документи и материали, изисквани от Дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в Министерство на финансите във връзка с осъществяване на функциите му.

Раздел девети

МОНИТОРИНГ

Статутът на Звеното за вътрешен одит е предмет на мониторинг и периодично актуализиране. С цел повишаване ефективността на одитната дейност всяка от страните може да предлага изменения и/или допълнения на Статута.

При съществени промени в правната рамка или по препоръка на компетентен орган статутът на Звеното за вътрешен одит също подлежи на изменение.

Раздел десети
ОПОВЕСТЯВАНЕ

Настоящият Статут се оповестява на официалната интернет страница на Община Аксаково.

Настоящият документ влиза в сила от датата на подписването му.

ИНЖ. АТАНАС СТОИЛОВ
Кмет на Община Аксаково

22.03.2024 г.
гр. Аксаково

НЕЛИ ХРИСТОВА
Ръководител на звено
„Вътрешен одит“

22.03.2024 г.
гр. Аксаково